

Förstudierapport

- Regionalt entreprenörsprogram 2020

UTKAST

Innehåll

Bakgrund och sammanfattning	3
Syfte	3
Vikten av entreprenörskap i tidig ålder	3
Avgränsningar.....	4
Deltagare.....	4
Beskrivning av aktiviteter	4
Resultat	5
Beskrivning av regionala entreprenörsprogram	5
Entreprenörsarena	5
Sommarlovsentreprenör	6
Ung Landsbygdsentreprenör.....	6
Ung Företagsamhet Västernorrland	6
Omvärldsanalys	7
Region Skånes modell	7
Regionalt samarbete för extern finansiering -Sparbanksstiftelserna i Skåne	8
Djupintervjuer med kommunrepresentanter.....	9
Djupintervjuer med UF, Bizmaker och Komtek	16
Workshop - Ekonomi och Struktur.....	18
Workshop - Metod och innehåll.....	20
Beslutsmöte.....	21
SWOT-analys	23
Framtidsutsikter	24
Preliminär projektbudget.....	26

Bakgrund och sammanfattning

Technichus i Mitt Sverige AB har stor erfarenhet vad gäller utvecklingsprojekt inom entreprenörskap och entreprenörsprogram för ungdomar under sommartid. Arbetet med ungt entreprenörskap är en prioriterad fråga i den regionala utvecklingsstrategin, men det saknas en regional samordning kring frågan, varför genomförande av entreprenörsprogram skiljer sig åt i de kommuner som återfinns i regionen. Den kunskap och information som Technichus tillgodogjort sig från samverkan med kommuner i regionen pekar på att det finns en stor vilja att genomföra ett entreprenörsprogram, men att intern organisation, finansiering och struktur i många fall saknas. Det finns därför stora skillnader i likvärdighet mellan kommunerna då dessa har olika förutsättningar att driva programmen.

Målsättningen med den genomförda förstudien kopplas till den regionala utvecklingsstrategin under målområde 2030 där Västernorrland är platsen där företag och organisationer väljer att växa. Företagande och entreprenörskap i alla branscher ska gemensamt kunna bidra till fler arbetstillfällen och ökad sysselsättning.

Förstudien *Regionalt entreprenörsprogram har drivits av Technichus i Mitt Sverige AB tillsammans med samtliga kommuner i regionen och Ung Företagsamhet Västernorrland under perioden 2020-10-01 till och med 2021-01-31*. Den grupp från Technichus som arbetat med förstudien har varit Annika-Cecilia Östman (projektledare), David Gisselman (processledare) samt Marcus Claesson (VD). Denna grupp benämns nedan som projektteamet.

Syfte

Syftet med förstudien har varit att samla in och förstå vilka behov och förutsättningar kommunerna har för att bedriva entreprenörsprogram för ungdomar. Genom analys av denna information konkretiseras en framtida gemensam satsning för ungt entreprenörskap i hela regionen. Ett ytterligare syfte har varit att analysera hur det kommande projektet kan samverka med andra befintliga regionala aktörer som arbetar med entreprenöriella processer i regionen.

Vikten av entreprenörskap i tidig ålder

Forskning visar att de som fått prova på entreprenörskap genom företagande i unga år...

1. ...startar företag i större utsträckning senare i livet.
2. ...anställer fler personer i sina företag.
3. ...har högre omsättning i sina företag.
4. ...har längre livslängd på sina företag.

Ung företagsamhet är en utbildningsorganisation inom entreprenörskap som har varit aktiv i 40 det svenska skolväsendet i 40 år. Under dessa år har metodiken beforskats vid flertalet tillfällen. År 2016 släpptes bland annat rapporten *En regional analys av UF-företagare och företagsamhet*. Denna rapport visar att kommuner som arbetar strategiskt med näringslivsutveckling och samarbetar med t ex Ung Företagsamhet får fler jobb och bidrar till att invånarna stannar kvar eller flyttar tillbaka till sin hemkommun i högre utsträckning. Ung Företagsamhet lyfter även en kanadensisk studie som genomfördes under 2013. Denna

studie inbegrep 16000 elever, och den visade tydligt på att entreprenörskapsutbildning i allmänhet hade en positiv inverkan på elevernas mod, självkänedom och deras uthållighet. Studien visade även på att entreprenörskapsutbildning påverkade deras vilja att bli entreprenörer.

Avgränsningar

Då förstudiens syfte är att samla in och analysera behov och förutsättningar för ett regionalt entreprenörsprogram har även förstudien avgränsats till just detta. Förstudien har analyserat insamlad data från kommunerna samt från utvalda regionala aktörer som arbetar inom området. På så sätt kan förstudien visa på vilka behov och förutsättningar som återfinns. Förstudien har således inte arbetat med utveckling av enskilda delar i ett kommande regionalt entreprenörsprogram. Detta kommer istället arbetas med som en del i ett kommande projekt.

Deltagare

För att kunna ge en adekvat bild i förstudiens resultat har representanter från de olika kommunerna, Ung företagsamhet Västernorrland, Regionen, Komtek samt Bizmaker givit information till förstudien. För att förstudien skulle få representation av rätt kompetens tog projektteamet fram en persona som kommunerna kunde använda vid beslut om kommunrepresentant.

De representanter som deltagit i förstudien är följande:

- Technichus – Annika-Cecilia Östman, Marcus Claesson, David Gisselman
- Sundsvall - Laila Bergström, Kenneth Eriksson
- Ånge - Mats Gustafsson
- Härnösand - Jonas Wessling
- Timrå - Fredrik Eriksson
- Kramfors - Per-Eric Westin, Janne Mellander
- Sollefteå - Thomas Östlund
- Örnsköldsvik - Sara Rudälv, Dennis Thydell
- Ung Företagsamhet - Erik Eriksson
- Bizmaker - Mona Sundin
- Komtek - Ulrica Westin
- Region Västernorrland - Olle Lidgren

Beskrivning av aktiviteter

Förstudien har haft innehållit ett antal olika faser som har varit viktiga för att förstudien har kunnat genomföras med de snäva tidsramar som satts.

Den första fasen – uppstart innehöll följande områden:

- Ett projektdirektiv arbetades fram och dokumenterades i TeamGantt.
- En tidsplan för projektet arbetades fram.

- En persona arbetades fram för att belysa vilka egenskaper vi skulle önska att kommunrepresentanterna skulle inneha.
- Uppstartsmöte gällande förstudieekonomi med Region Västernorrland.
- Etablering av kontakter i de olika kommunerna.
- En första kontakt med kommunrepresentanterna.
- Distribution av mötesplan för förstudien.
- Utifrån förstudiens syfte skapa frågebatteri inför djupintervjuer.

Under nästa fas i förstudien arbetade projektteamet med en omvärldsanalys för att se till vilka regionala satsningar på ungt entreprenörskap som återfinns eller har funnits nationellt.

Fas tre inbegrep djupintervjuer tillsammans med kommunrepresentanter i samtliga sju kommuner utifrån det frågebatteri som projektteamet arbetat fram under fas ett. Efter genomförda intervjuer bedrevs därefter ett arbete med att klustra intervju svaren för att få fram ett tydligt resultat. Denna fas inbegrep även intervjuer med utvalda regionala aktörer såsom Ung Företagsamhet Västernorrland, Bizmaker och Komtek. Syftet med dessa intervjuer var att se hur verksamheterna kan samverka på ett regionalt plan, och därigenom hitta synergier och skapa en röd tråd för hur vi tillsammans skulle kunna arbeta med entreprenörskap.

Den fjärde fasen inbegrep planering samt genomförande av två gemensamma workshops tillsammans med samtliga kommunrepresentanter, Region Västernorrland samt Ung Företagsamhet Västernorrland. Temat för workshoparna var *organisation, finansiering och struktur, samt metod och innehåll*.

Nästa fas inbegrep analys av insamlat material samt rapportskrivning innehållande resultat och analys av de genomförda faserna. I denna fas ingick även avstämning med kommunrepresentanter och andra deltagande aktörer för att säkerställa att vi uppfattat den insamlade datan korrekt, samt att vi har en gemensam syn på hur denna analyserats/bör analyseras.

Den sista fasen i förstudien har behandlat arbete inför den kommande projektansökan, där projektteamet från Technichus utarbetat ett skarpt projektförslag. Fasen inbegriper även ett beslutsmöte tillsammans med kommunrepresentanterna där de gemensamma målsättningarna för kommande projektansökan fastslås och förankras.

Resultat

Beskrivning av regionala entreprenörsprogram

En del i förstudien har varit att undersöka vilka olika satsningar som idag genomförs i de olika kommunerna. För att ge läsaren av rapporten en förståelse för vad de lokala satsningarna under rubrikområdet *Djupintervju med kommuner* innebär har vi under denna punkt valt att beskriva respektive satsning kort.

Entreprenörsarena

Entreprenörsarena är ett koncept som utvecklats av och genomförs i Örnsköldsviks kommun. Konceptet bygger på att kommunen upplåter ett antal av kommunens populära mötesplatser (arenor) som sedan ungdomar i grupper om fem personer arbetar med att drifva och utveckla. Kommunen erbjuder två arenor per år (totalt tio platser), och antagning till konceptet sker genom ansökningar från ungdomarna. I samband med tilldelning av arena startar ungdomarna ett företag.

2021-01-19

Samtliga deltagare får ett stipendium på 2000 kr, och detta stipendium är tänkt att fungera som ett startkapital för företaget. Respektive deltagare ersätts även med 2000:- för skötselansvar av arenan. Utöver dessa givna stipendier/ersättningar får även deltagarna behålla intäkterna som de tjänar genom drift och utveckling av arenan. Kommunen ställer dock som motprestation att deltagarna klipper gräs, plockar skräp, är värdar för platserna och ambassadörer för Örnköldsvik och Höga Kusten.

Sommarlovsentreprenör

Sommarlovsentreprenör är ett utbildningskoncept som ger unga en chans att utveckla sin entreprenöriella förmåga genom att låta dem driva eget företag som sommarjobb. Grundfilosofin i konceptet kännetecknas av "lära genom att göra", tilltro till ungas idéer och drivkrafter samt att entreprenörskap är ett förhållningssätt som kan tränas och utvecklas. Konceptet riktar sig till ungdomar i åldrarna 15-19.

Konceptet tog form under 1999 i Sollefteå, och metoden, modellerna och programmet har därefter utvecklats och förpackats av OFB-Open for Business i Västernorrland. Sommarlovsentreprenör är ett validerat och beprövat koncept.

Sommaren 2007 var ungdomar i ett 25-tal kommuner sommarlovsentreprenörer. Våren 2008 gick konceptet på export till Mellanöstern. Året därpå nådde programmet sin hittills nordligaste post, Jokkmokk. 2010 knackade Holland på dörren för import till provinsen Flevoland och sommaren 2011 startade ett program i Manchester, England. Under 2014 tog Technichus Science Center i Härnösand över ansvaret att förvalta och utveckla konceptet.

2015 var konceptet som störst med över 570 deltagande ungdomar från 52 kommuner i Sverige. Sedan denna peak har konceptet genomförts i mindre utsträckning runt om i Sverige. I Västernorrland genomför Timrå och Kramfors konceptet på årlig basis.

Ung Landsbygdsentreprenör

Projektet Ung Landsbygdsentreprenör har drivits av Technichus, och är en avknoppning av det ovan nämnda konceptet Sommarlovsentreprenör. Den stora skillnaden är att Ung Landsbygdsentreprenör inte bara vänder sig till gymnasieungdomar utan till unga vuxna mellan 16-25 år som bor på landsbygden.

Metodikerna bygger i stort på Sommarlovsentreprenör men har anpassats för att fungera bra även till mindre grupper på landsbygden med lokalt förankrade handledare och mentorer.

Mellan 2017 och 2020 har Ung Landsbygdsentreprenör bedrivits i:

Kramfors kommun; Docksta-Ullånger, Bollsta-Nyland
Sollefteå kommun; Junsele, Ramsele-Edsele, Näsåker
Örnköldsviks kommun; Anundsjö, Björna, Långviksmon, Trehörningsjö, Gideå.
Härnösands kommun; Ålandsbro-Hemsön, Ramvik-Utansjö

Ung Företagsamhet Västernorrland

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement. Sedan 1980 har organisationen utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. Sedan 2010 arbetar de även i grundskolan. Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap.

Ung Företagsamhet riktar sig mot grundskola och gymnasium, men arbetar även med ett alumninätverk där tidigare UF-företagare samlas för att utbyta idéer och utvecklas

tillsammans. Årligen driver drygt 900 elever i regionen UF-företag, och Ung företagsamhet finns representerad hos grundskolor i samtliga kommuner i regionen.

Omvärldsanalys

Då syftet med denna förstudie har varit att utforma ett regionalt koncept med en kommunal förankring genomfördes en omvärldsanalys för att undersöka om det fanns andra lyckade regionala satsningar i Sverige. Målet var att få inspiration och lägga en grund för en framtida modell för Västernorrland.

Förstudien kunde konstatera att det återfinns en hel del varianter på sommarentreprenörprogram runt om i Sverige, och att det är många kommuner som satsar resurser på genomförande av dessa program. Omvärldsanalysen visar dock att det återfinns väldigt få regionala satsningar kring entreprenörprogram. Istället åligger det respektive kommun att organisera resurser och kompetens för att hantera frågan. I omvärldsanalysen fann vi dock Region Skånes modell för samordning av sommarentreprenörprogram. Nedan redogör vi för hur denna modell går till:

Region Skånes modell

I omvärldsanalysen kunde vi finna information om Region Skånes satsning på ungt entreprenörskap under perioden 2014-2018. Framförallt handlar denna satsning om hur man skapar förutsättningar för att underlätta kommunernas egna satsningar inför att själva genomföra aktiviteter som stimulerar ungt entreprenörskap. Region Skåne ska alltså inte ses som en aktör som själva ansvarade för att genomföra aktiviteter direkt mot ungdomar, utan de ska snarare ses i rollen som möjliggörare genom att ge förutsättningar för kommunernas eget genomförande. Region Skånes bidrag handlar främst om ekonomiska medel men även till viss del av kunskapshöjande och nätverkande insatser för kommunrepresentanter i form av informationsträffar samt kvalitetssäkring genom kontakt med nationella konceptägare.

Genom att undersöka Region Skånes satsning kunde vi se att dom aktivt arbetat med samverkan med näringslivet i syfte att involvera externa finansiärer. Den främsta externa finansiering som vi kunde hitta handlade om stöd från Sparbanksstiftelserna i Skåne. Vi har därför här valt att kort beskriva hur den externa finansieringen gått till.

Utgångspunkten för att få medel från Region Skåne för en kommunal satsning på ungt entreprenörskap var att kommunerna har unga med i projektet samt att kommunen själv är med och finansierar. Pengarna från Region Skåne skulle även ge ett mervärde till något som kommunen redan prioriterar. Ansökningsprocessen för att få medel startade med att ansökan skickades in under Mars månad och beslut om ersättning delgavs i början på April.

Den ekonomiska modellen för ersättningen från Region Skåne innebära att en kommun fick högre ersättning första åren (år 1-3) med 5000 kr/ungdom för att minska till 3000kr (år 4). En kommun kunde maximalt söka 100 000kr och beslutet gällde för ett år per beslutsomgång. Utbetalning av medel gjordes i efterhand under hösten tidigast månadsskiftet september/oktober.

Den totala summan som Region Skåne gick in med ökade under åren 2014-2017 (Tabell 1 - Överblick Region Skånes satsning på ungt entreprenörskap). Parallellt med att finansiering blev större ökade antalet aktiva unga. Man kan därmed anta att en ökad finansiering lett till ett värdeerbjudande som når fler ungdomar. Vi väljer att tolka detta som att Region Skåne

gjort entreprenörprogram möjligt för kommunerna att bedriva, och tillgängligt för ungdomarna att delta i.

Kommunerna kunde söka medel för kostnaderna nedan:

- Lönekostnader (Fast anställd personal)
- Lönekostnader egen personal (projektanställd)
- Externa konst (konsulter m.m.)
- Lokalkostnader
- Material/Expenser
- Investeringar/Avskrivningar
- Resor

År	Antal kommuner	Budget Region Skåne (kr)	Antal aktiva unga
2014	10	650 000	ca 150
2015	18	1 200 000	ca 220
2016	25	1 500 000	ca 290
2017	26	1 700 000	ca 430

(Tabell 1 - Överblick Region Skånes satsning på ungt entreprenörskap)

År 2018 genomförde 28 av Skånes totalt 33 kommuner någon form av Sommarentreprenörprogram vilket framkommer i en rapport som Region Skåne upprättat. I rapporten framgår det att 26 av kommunerna planerar genomförandet med utgångspunkt i att det har stor betydelse för att "Skapa förutsättningar för ungdomar att prova på sina (affärs)idéer och testa på företagande". Det framgår också att 24 av kommunerna anser att det har stor betydelse för att "Ge ungdomar möjlighet att utveckla personliga egenskaper och kompetenser". Det framgår även att 11 av kommunerna anger att en utmaning är svårigheten att rekrytera deltagare samt att 6 kommuner anger utmaningen att hitta finansiering för önskat antal deltagare.

Det är dock inte bara Region Skåne och kommunerna som har ett ansvar och ser ett värde i att stimulera ungt entreprenörskap. I Skåne finns ett flertal Sparbanksstiftelser som såg en möjlighet att uppfylla sina målsättningar att stödja regionala och lokala satsningar på aktiviteter med stort samhällsengagemang.

Regionalt samarbete för extern finansiering -Sparbanksstiftelserna i Skåne

I Region Skåne finns det fem Sparbanksstiftelser som årligen fördelar ut stöd till aktiviteter som dom bedömer uppfylla stiftelsernas målsättningar, bland annat genom att vara extern

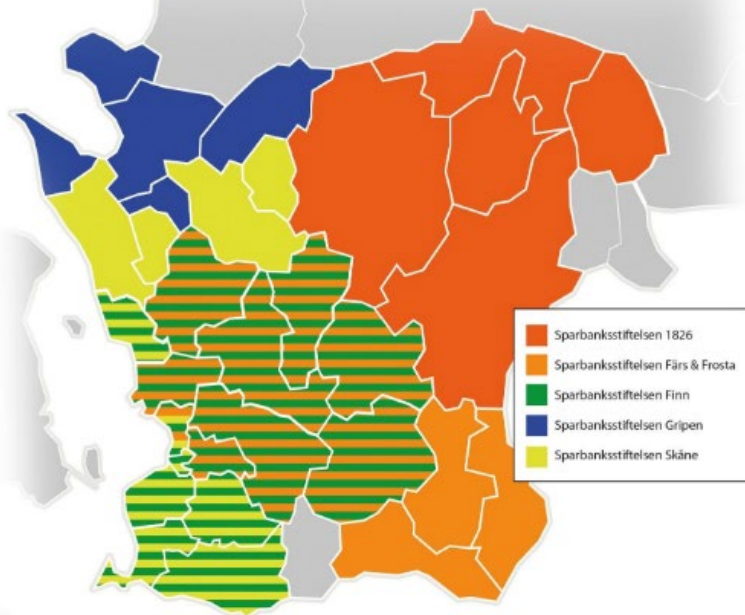
finansiär till kommunernas satsning på ungt entreprenörskap. I den här rapporten kan vi inte med säkerhet säga att alla Stiftelserna hade samma erbjudande till kommunerna men av den information vi hittat kan vi inte se några stora skillnader.

Stiftelsernas huvudsakliga bidrag till kommunernas satsningar på ungt entreprenörskap innebar stöd med finansiering samt viss utbildning och rådgivning. Kommunerna kunde söka finansiering och Stiftelserna garanterade 1000kr/deltagare upp till 20 000kr/kommun. En kommun som hade mer än 20 deltagare kunde ansöka för fler.

För att beviljas medel var kommunen tvungen att garantera att man använde sig av ett kvalitetssäkrat koncept (ex Sommarlovsentreprenör eller liknande). Kommunen var också tvungen att själv satsa egna ekonomiska medel och/eller personalresurser. I gengäld åtog sig varje kommun att samla alla till en avslutningsceremoni dit representant från Stiftelsen och Swedbank bjöds in.



Sparbanksstiftelsen
Skåne



(Översiktspild - Sparbanksstiftelserna i Region Skåne)

[Djupintervjuer med kommunrepresentanter](#)

I förstudien genomfördes intervjuer med projektets kommunrepresentanter från samtliga sju kommuner i Region Västernorrland. Syftet med intervjuerna var att samla in data om föreliggande förutsättningar och behov gällande ett entreprenörsprogram för ungdomar i de olika kommunerna. Målet med intervjuerna var att de skulle kunna ge en översiktlig bild över vad ett regionalt entreprenörsprogram behöver tillföra i värde till kommunerna.

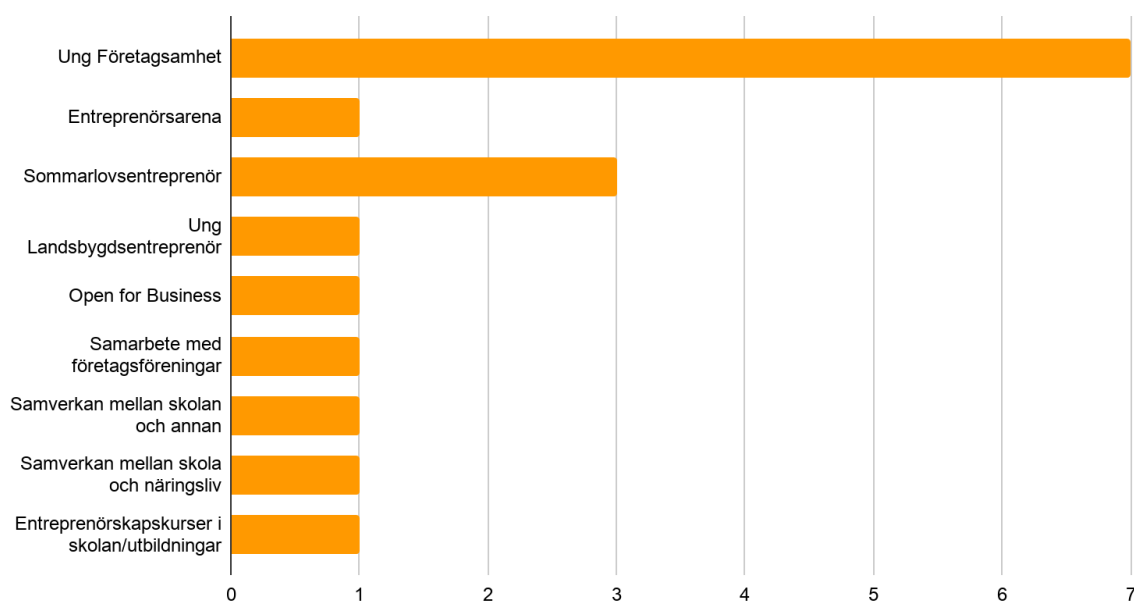
Intervjuerna genomfördes över telefon eller via onlinemöte med samtliga kommunrepresentanter i projektet. Representanterna var utvalda av kommunen på grund deras roll i organisationen, kunskap i frågan och informationskanaler som underlättar möjligheten att svara på frågor om ungt entreprenörskap i kommunen.

Samtliga kommunrepresentanter kontaktades och en tid för intervjutillfälle bokades. Innan intervjun skickades intervjufrågorna till kommunrepresentanter som då hade möjlighet att samla in information för att kunna besvara frågorna.

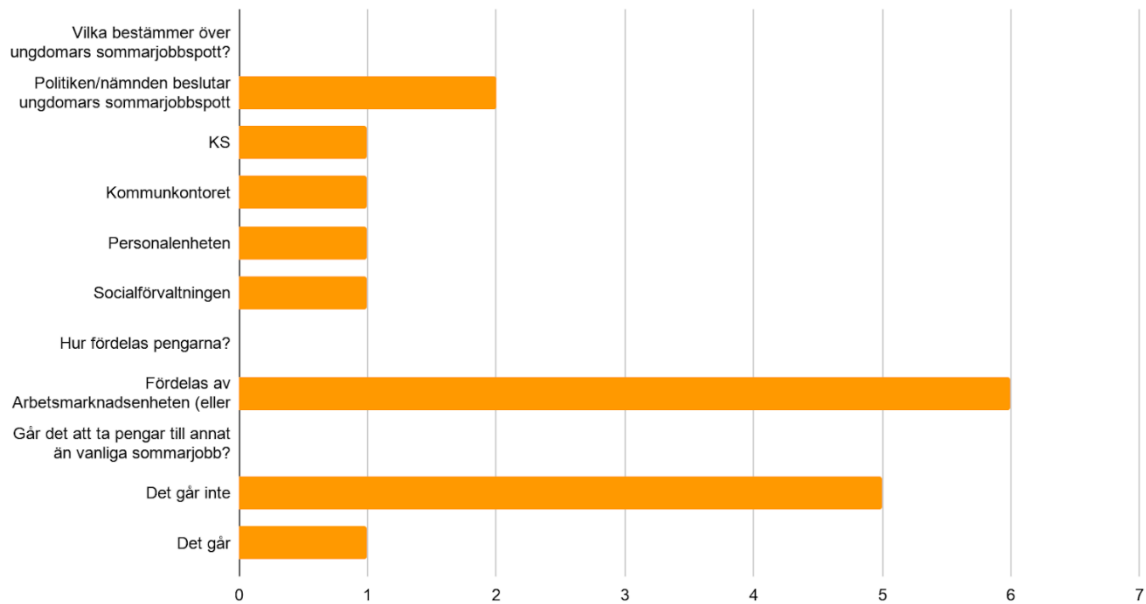
Intervjuerna genomfördes i semistrukturerad form med intervjufrågor som var lika för alla som deltog i intervjun. Frågorna var formulerade på förhand men utan svarsalternativ.

Formen kunde motiveras eftersom vi bedömde att området studerats ganska lite och att vi saknade tillräcklig kunskap för att på förhand formulera svarsalternativ. Semistrukturerade intervjuer passar därför bra för den här sortens undersökningar då den har frågor som utgör tydliga ramar men samtidigt möjliggör fria svar som man inte känner till på förhand.

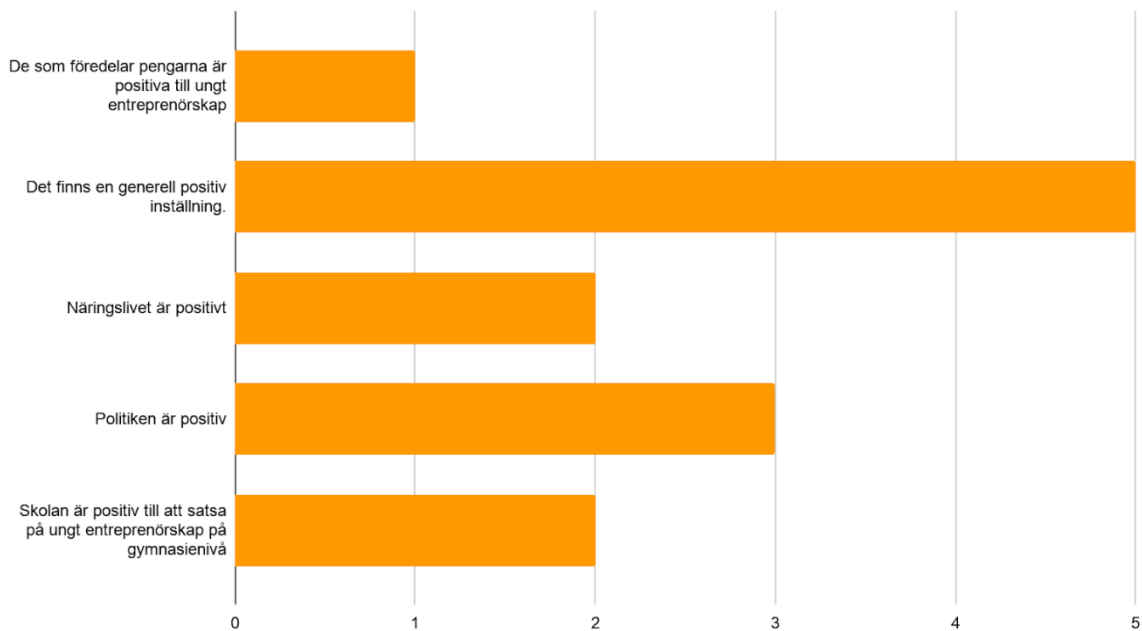
Hur ser kommunens satsningar ut då det gäller entreprenörskap för ungdomar? (Skola, arbetsmarknadsinsatser och näringslivsinitiativ)



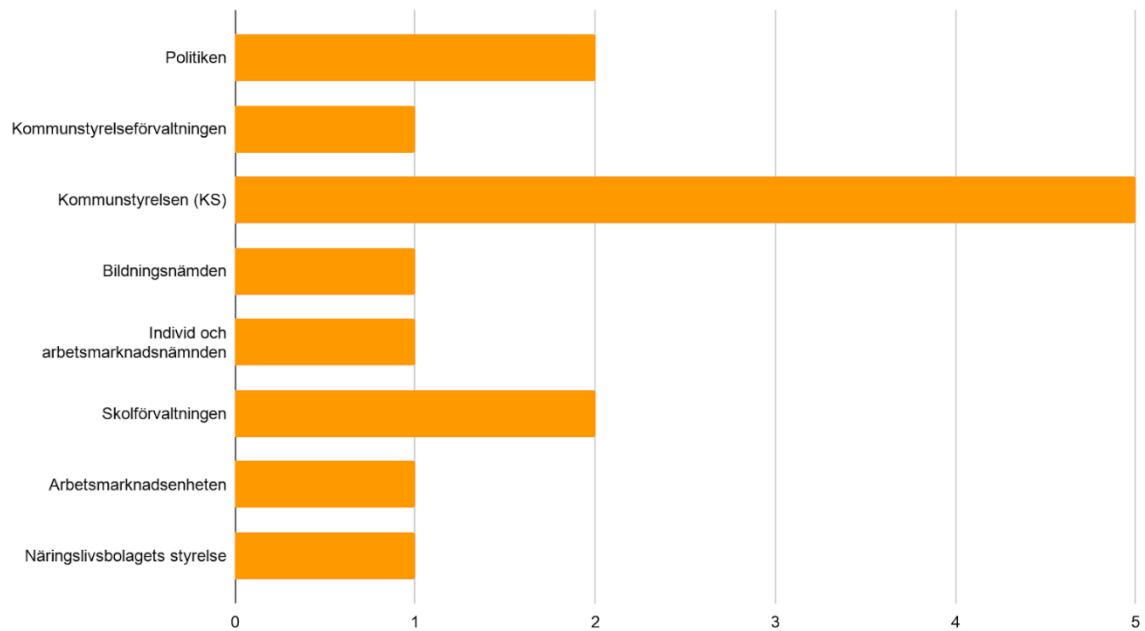
Vilka bestämmer över ungdomars sommarjobbspott? Hur fördelas pengarna? Går det att ta pengar till annat än vanliga sommarjobb?



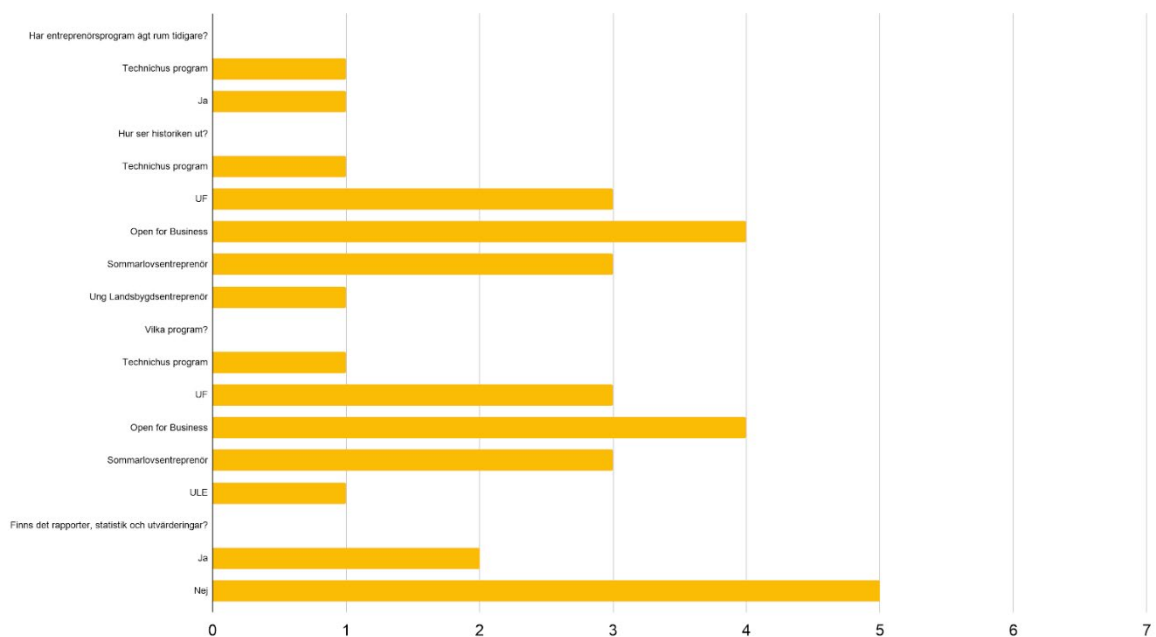
Inställning till att satsa på ungt entreprenörskap hos de som fördelar pengarna?



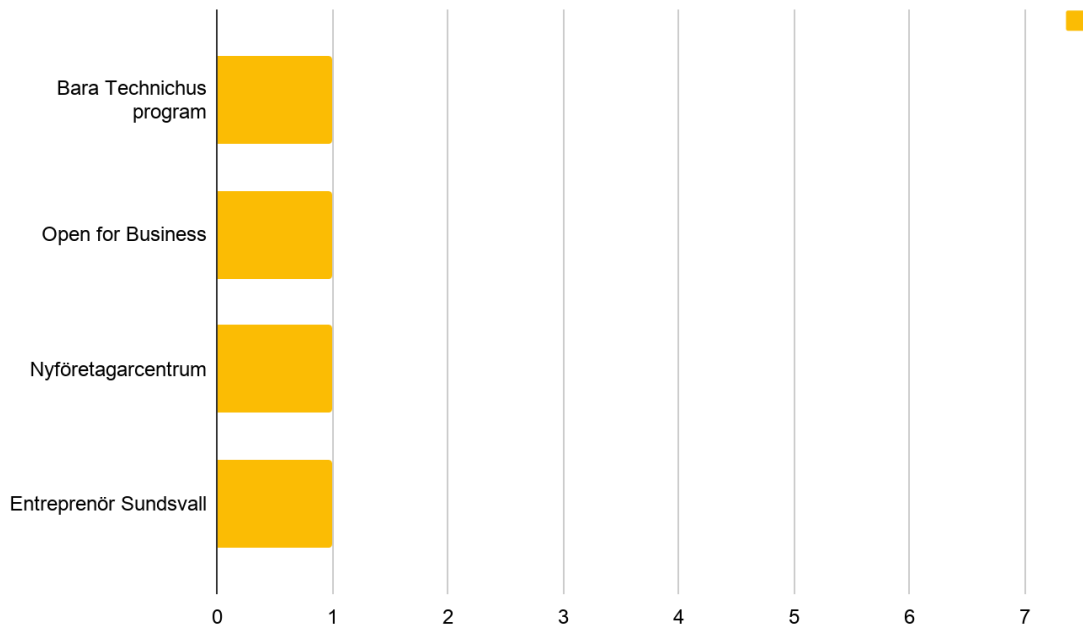
Vem/Vilka i kommunen har mandat att ta beslut och möjlighet att påverka frågan om ungt entreprenörskap?



Har entreprenörsprogram ägt rum tidigare? Hur ser historiken ut? Vilka program? Finns det rapporter, statistik och utvärderingar?

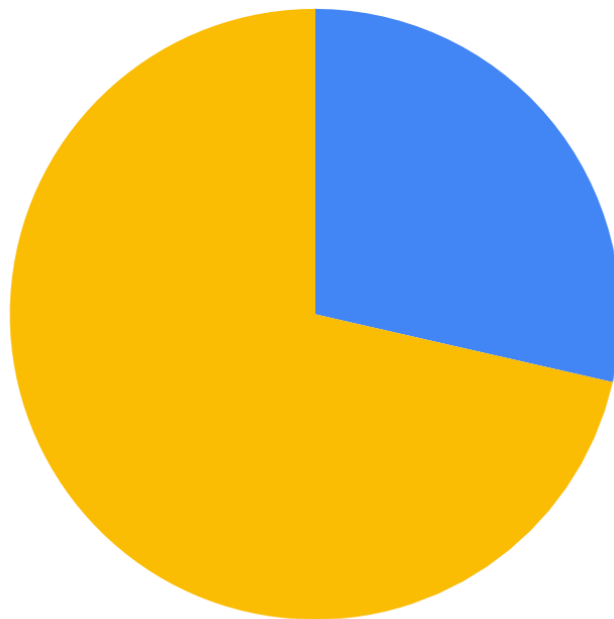


Har egenfinansierade entreprenörprogram förekommit?

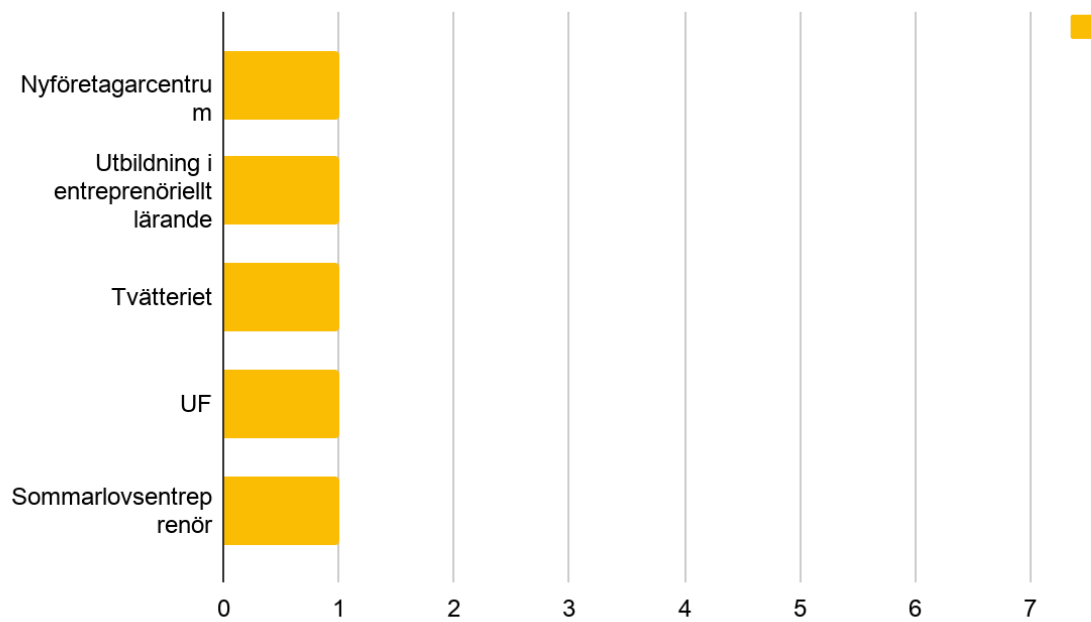


Använder ni fortfarande handledare som är utbildade av Technichus?

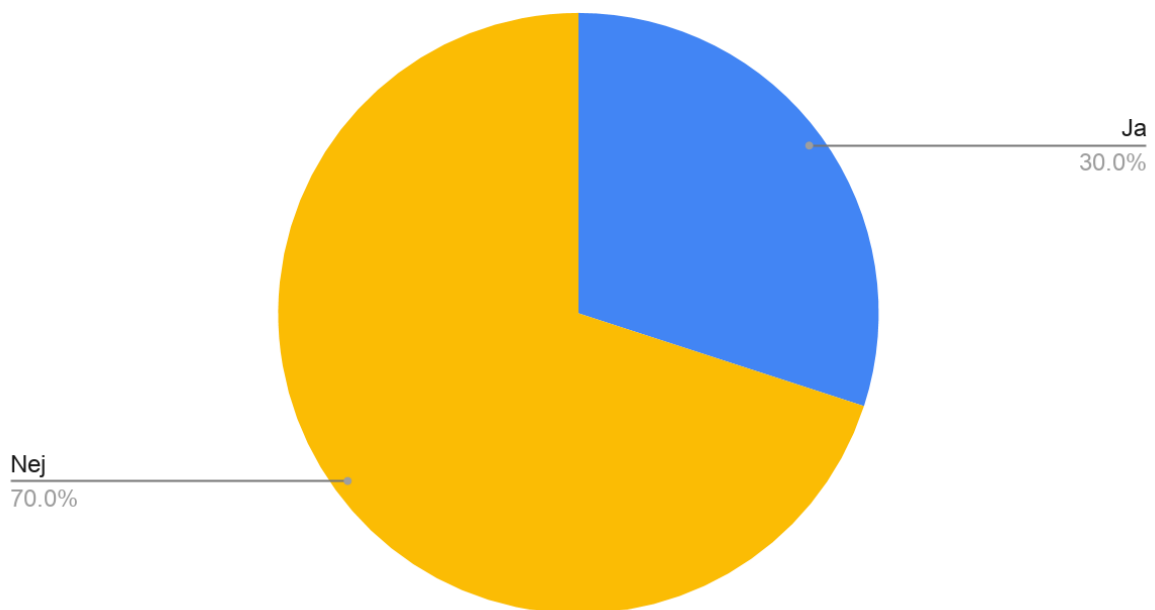
- Ja
- Nej



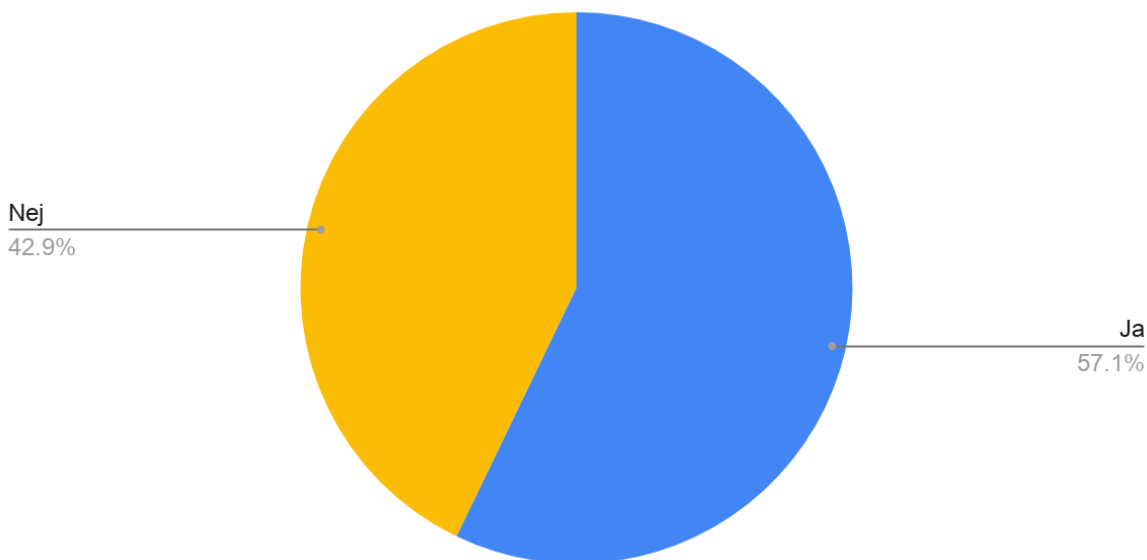
Har ni andra resurser med erfarenhet av att utbilda?



Har kommuner en uttalad vision för ungt entreprenörskap?



Har samarbete mellan entreprenörsprogram för ungdomar och till exempel BizMaker, UF eller liknande aktör ägt rum?



Analys

Vid samtal med kommunerna framkom det att ungt entreprenörskap är en fråga som återfinns på en hög nivå i det strategiska arbetet inom kommunerna. Paradoxalt nog upplevs det även som ett område som man internt i kommunerna inte delegerat hanteringsansvar för, vilket gör att frågan inte är förvaltningsövergripande utan landar allt som oftast på enskild person, ofta tillhörande tillväxt-/näringslivsavdelningen. Ett fåtal av de intervjuade kommunerna har beslutat på förvaltningsnivå som möjliggör en fungerande organisation som arbetar med egen drift av entreprenörsprogram under sommartid. Resterande kommuner är beroende av exempelvis projektsatsningar eller dylikt för att kunna erbjuda detta till sina ungdomar.

Samtliga kommuner redogör för att det återfinns en upplevd positiv inställning till ungt entreprenörskap hos de som fattar beslut kring kommunernas satsningar. Många av kommunerna upplever dock att egendrift av entreprenörsprogram innebär stora omkostnader, varför denna fråga inte prioriteras i många fall. Ett antal kommuner lyfter även att det inte funnits ett konkret verksamhet med ett värdeerbjudande som den politiska ledningen haft att ta ställning till.

I förstudien framkom att ett antal kommuner har fördelat om delar av de medel som kommunen använder för att kunna erbjuda ungdomar sommarjobb till att istället avlöna de ungdomar som deltagit i egna entreprenörsprogram. Detta har lett till att ungdomarna inte behöver ställa det traditionella sommarjobbet (med fast ersättning) mot entreprenörsprogrammet, vilket beskrivs ha underlättat kommunens rekrytering av deltagare avsevärt. Just rekryteringsarbetet är något som kommunerna belyser som svårt, och som de gärna skulle se att ett kommande projekt stöttar. Vi tycker därför att det vore intressant att lyfta in detta perspektiv i ett kommande projekt. Kan ett kommande projekt bedriva ett lobbyarbete i kommunerna på politisk nivå för att påverka hur medel för sommarjobb fördelas? När vi ställde frågan till kommunrepresentanterna kunde vi konstatera att många inte tidigare funderat i dessa banor. Några av kommunrepresentanterna uttrycker att det kan

vara svårt att förändra denna inarbetade process, medan andra tror att ens kommun skulle vara lyhörd för önskemålet.

Vidare beskriver undersökningen att den kommande projektsatsningen behöver vara utformad med ett värdeerbjudande som är attraktivt för den politiska ledningen. Detta då det i samtliga kommuner krävs beslut av Kommunstyrelse för att kommunen ska delfinansiera regionala projekt.

Samtliga kommuner beskriver Ung Företagsamhet som en given satsning på ungt entreprenörskap, och utöver detta beskrivs satsningar på Sommarlovsentreprenör, Ung Landsbygdsentreprenör samt Entreprenörsarena. Det är enbart tre av sju kommuner som kan redogöra för kontinuerliga satsningar på ungt entreprenörskap utöver UF-företagande.

Samtliga kommuner lyfter att det är enormt viktigt att involvera skolan för att projektet ska bli slagkraftigt. I ett kommande projekt tror vi att det är av stor vikt att skolan har en förståelse för syftet med entreprenörsprogrammet. Vi tror att skolan är en enormt viktig kanal för marknadsföring inför rekrytering av deltagare.

Djupintervjuer med UF, Bizmaker och Komtek

I denna del av rapporten redovisas de djupintervjuer som genomfördes med Ung Företagsamhet, Bizmaker samt Komtek. Syftet med denna fas i förstudien var att undersöka vilka möjligheter, utmaningar och synergier som nämnda aktörer såg i ett regionalt entreprenörsprogram. Frågorna som låg till grund för denna del av studien behandlade om det finns ett intresse av att ett regionalt entreprenörsprogram genomförs? Hur kan ett potentiellt samarbete se ut och vilka synergier kan uppnås? Slutligen undersöktes även vilken roll dessa parter skulle kunna ha in i ett kommande projekt. De som deltagit i dessa intervjuer är:

Erik Eriksson - Regionchef, Ung företagsamhet Västernorrland
Mona Sundin - Utvecklingsstrateg, Bizmaker
Ulrica Westin - Komtek Örnsköldsvik

Resultat:

Samtliga av de ovan nämnda aktörerna vittnar om att det är viktigt att inspirera ungdomar till entreprenörskap, och att ett regionalt entreprenörsprogram skulle kunna vara en viktig del i detta. Ingen av de nämnda aktörerna upplever att det skulle kunna uppkomma en konkurrenssituation vid en etablering av ett regionalt entreprenörsprogram. Såväl Ung företagsamhet som Bizmaker uttrycker istället att det potentiellt skulle kunna gynna deras verksamheter då det hjälper till att utöka den "totala massan" av entreprenöriella personer i regionen.

Ovan nämnda aktörer ser även positivt till samverkan, och uttrycker att det inte bör vara svårt att realisera en tydlig samverkan i denna fråga. De menar istället att det som krävs är en samordnare och att någon "tar tag" i frågan. Komtek i Örnsköldsvik uttrycker att man har svårt att se hur man kan vara en del i ett regionalt entreprenörsprogram på annat sätt än att erbjuda en arena för entreprenörer att produktutveckla hos. Deras målgrupp och verksamhet är av en annan karaktär än den att det finns en given roll in i ett kommande projekt.

Såväl Bizmaker som Ung företagsamhet lyfter även in Mittuniversitetet som en potentiell samverkanspart i ett kommande projekt, dock utifrån två något skilda aspekter. Bizmaker ser det som viktigt att involvera Mittuniversitetet i frågor som rör entreprenörskap och den kompetensutveckling som det kräver. Detta för att kunna fånga upp drivna entreprenöriella studenter/personer som läser eller jobbar på universitetet och skapa en miljö som stimulerar entreprenörskap. Bizmaker lyfter frågeställningen hur de entreprenörer som utbildas i regionen ska kunna fortsätta sin entreprenöriella resa på universitetsnivå. De lyfter samtidigt

möjligheten att ett entreprenörsprogram kan trigga universitetet att arbeta med utmaningen att ta forskningsresultat till marknaden. Ung företagsamhet å andra sidan belyser vikten av att entreprenörsprogram behöver beforskas i större utsträckning. Detta för att validera och belysa vikten av att sådana program genomförs.

Vidare belyser Bizmaker att en funktion som ett kommande entreprenörsprogram skulle kunna inneha är att vara en plats för scouting till deras verksamhet. Detta då Bizmaker vill öka sin rekrytering, bland annat genom att få in fler unga entreprenörer i sin inkubator.

Samtliga parter ser att man skulle kunna ha en roll i ett kommande projekt. Bizmaker ser gärna att de har en roll där de får vara med som samtalspart för att kunna synkronisera de program/insatser som genomförs i regionen. Även Ung företagsamhet har samma syn på medverkan i ett kommande projekt - genom att medverka till att den röda tråden skapas. Att en sådan röd tråd skapas ser de som givande ur en mängd olika perspektiv. Såväl entreprenören, Ung företagsamhet som utbildningsorganisation samt regionen som helhet skulle dra fördelar av att det finns en tydlig struktur kring hur man kan använda sig av ett regionalt entreprenörsprogram under sommartid som uppstart av ett kommande UF-företag, alternativt som vidareutveckling av den affärsidén som sätts under UF-året. I och med att det tilltänkta projektet sker under perioder då Ung företagsamhet ej bedriver verksamhet (och vice versa) ser man även en möjlighet i att samordna resurser under olika perioder av året.

Som tidigare nämnts lyfter Komtek möjligheten att vara en arena dit entreprenörer kan komma för att få hjälp med sin produktutveckling. Även Ung företagsamhet pratar utifrån att det finns ett behov att sådana arenor erbjuds, och belyser att sådana arenor skulle kunna vara Komtek (Örnsköldsvik), Technichus (Härnösand) och/eller Tvätteriet (Sundsvall). Vid dessa arenor finns kompetens, verktyg och pedagogik för att arbeta med såväl produkt- samt tjänsteutveckling.

Bizmaker lyfter att de kontinuerligt genomför kostnadsfria evenemang/aktiviteter kopplat till entreprenörskap/företagande. Dessa skulle kunna samordnas med andra aktörer så att fler potentiella entreprenörer får ta del av innehållet. Ung företagsamhet är samstämmiga i detta, och anser att det är en viktig fråga att arbeta vidare med. Hur ökar vi tillgängligheten för de insatser/aktiviteter som genomförs för samtliga entreprenörer som deltar i någon programverksamhet som genomförs?

Slutligen lyfter Ung företagsamhet ett konkret scenario för att koppla samman de regionala aktörer som nämns ovan. I detta scenario får en sommarentreprenör från samtliga kommuner i regionen en plats i en ungdomsinkubator (Bizmaker) som drivs parallellt med att ungdomen driver UF-företag. I ungdomsinkubatorn får ungdomarna möjlighet ta del av expertis för att utveckla sina företagskunskaper parallellt med att de praktiskt får genomföra sitt UF-företag. De belyser även att det vore intressant att beforska hur deltagare i ungdomsinkubatorn utvecklas i relation till den som driver UF-företag enligt ordinarie process.

Analys

Samtliga intressenter ser positivt på ytterligare satsningar på ungt entreprenörskap, och ser en egen vinning i att så sker. Analysen av detta är att samtliga av de intervjuade aktörerna är mer eller mindre beroende av att det återfinns människor som har ett intresse kring entreprenörskap, och att en regional satsning på entreprenörsprogram således skulle påverka deras verksamheter positivt. De intervjuade aktörerna/verksamheterna ser även positivt till samverkan, och lyfter fram den röda tråden kring entreprenörskap som en av nyckelfaktorerna som ett kommande projekt skulle kunna verkställa. Att "kroka arm" med välkända regionala aktörer kommer att vara enormt viktigt för att det kommande entreprenörsprojektet förankras i kommunerna. Tillsammans möter vi en mängd ungdomar i

våra verksamheter, och att arbeta gemensamt för att promota de möjligheter som återfinns i varandras koncept kan underlätta marknadsföringen för programmet drastiskt.

Att samordna humanresurser under olika perioder av året ser vi som något mycket positivt. Såväl Ung företagsamhets organisation som Technichus organisation kring entreprenörsprogram är begränsad sett till personalantal, men genom synkronisering och samverkan återfinns mycket kompetens i och erfarenhet av entreprenörsprogram. I och med att "högsäsongen" för de två koncepten skiljer sig kan fokus i ett kommande projekt undersöka hur verksamheterna kan överlappa varandra, på många olika plan.

Mittuniversitetet bedöms vara en viktig part in i projektet. Det perspektiv som Bizmaker lyfter kan kännas något avlägset i detta skede, men vi förespråkar ändå att en kontakt tas med Mittuniversitetet för att undersöka om de är intresserade av att ha en roll i ett kommande projekt.

Det finns ett behov av "öppna" arenor för att arbeta med tjänste- och produktutveckling. Vi tycker att det vore intressant att undersöka möjligheten att bjuda in redan befintliga arenor för att låta dem paketera ett värdeerbjudande hur unga entreprenörer kan nyttja den kompetens och utrustning som återfinns hos arenorna.

Något vi tycker är intressant och som blir tydligt är signalen som vi får från Bizmakers inkubatorverksamhet kring att de behöver fler unga entreprenörer i sin verksamhet. Samtidigt uttrycker Ung företagsamhet en önskan i att det finns "vad?" efter avslutat UF-år. Här tror vi att det finns en funktion att fylla, och ett regionalt entreprenörsprogram skulle därför kunna fokusera på att vidareutveckla ungdomarnas driv och de idéer de utvecklat under sin tid som UF-företagare. På så sätt skulle man kunna förbereda dessa för Bizmakers verksamhet. Även den omvända ordningen som Ung företagsamhet lyfter är intressant att vidareutveckla. Är det möjligt att skapa ett "elitprogram/ungdomsinkubator" tillsammans med Bizmaker för att koppla samman entreprenörsprogrammet med Ung företagsamhet och Bizmaker? Vad skulle detta ge för språngbrädor för unga entreprenörer och för regionen i stort?

Workshop - Ekonomi och Struktur

Efter genomförda djupintervjuer med kommunrepresentanterna följde en gemensam workshop för att se till finansiering samt organisation inför kommande projektansökan. Denna workshop genomfördes den 12 november 2020. Syftet med workshopen var att undersöka om det finns en samsyn kring behovet av en central organisation som utvecklar entreprenörsprogram för regionen. Ytterligare ett syfte var att undersöka hur finansieringen för ett kommande projekt kan se ut.

Då detta var den första gemensamma workshopen för deltagande kommunrepresentanter så startade workshopen med att samtliga deltagare fick beskriva sina förväntningar på dagen. Det var en stor samsyn hos kommunerna, där samtligas förväntningar gick att härröra till utveckling, struktur och modeller för samverkan. Det återfanns ett gemensamt intresse i att samverka regionalt kring denna fråga.

Mötet diskuterade den regionala utvecklingsstrategin och hur ett kommande projekt svarade upp mot denna. Mötet höll med om att denna satsning är ett verktyg för att svara mot den regionala utvecklingsstrategin, varför det fanns en samstämmighet i att Region Västernorrland förväntas ha en betydande roll i ett kommande projekt. Den roll som regionen förväntas ha är såväl finansiell, men gäller även samordning av den kommande satsningen.

Mötet gick därefter igenom hur Region Skåne arbetat med samordning av entreprenörsprogram under sommaren (se ovan). Mötet höll med om att det bakomliggande

syftet med Region Skånes samverkansmodell överensstämde med det syfte som kommunerna har gemensamt. Dock med tillägget att det är viktigt att skolan involveras i en kommande satsning.

Under workshopen lyftes ett antal kommuners goda arbete med entreprenörskap för ungdomar. Det konstaterades att det eventuellt är svårt att arbetet kan bedrivas likvärdigt över hela regionen. Detta härleds till att alla kommuner inte har samma behov av en fullskalig programverksamhet. De kommuner som idag genomför entreprenörsprogram eller liknande gör detta internt i förvaltningen. Kommunerna vill minska sin egen operativa roll i arbetet, och betalar hellre för att en central aktör utvecklar och bedriver arbetet åt dem.

Om ett regionalt entreprenörsprogram genomförs uttrycker mötet att det är viktigt att det finns en aktör som hanterar den strategiska utvecklingen för kommunerna och för regionen som helhet. Mötet belyser att styrkan med en central organisation är att konceptet blir långsiktigt hållbart. Detta på grund av att frågan idag ofta hanteras av eldsjälar i de olika kommunerna. En central organisation skulle kunna överbygga denna problematik.

De främsta behoven som finns i kommunerna är behovet av central aktör som utför (tidsperspektivet), arbetar med marknadsföring/rekrytering samt som driver opinion gemensamt mot beslutsfattare. Deltagarna uttrycker även behov av en regionalt uppbyggd yta/webbplattform som handledare/ungdomar kan använda för kommunikation, för att hämta material etcetera. Man lyfter vikten av att ett regionalt entreprenörsprogram tar tillvara digitaliseringens möjlighet. Dels utifrån ett hållbarhetsperspektiv, dels utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

Analys av workshop - ekonomi och struktur

Det finns en positiv inställning hos samtliga kommuner att utveckla ett gemensamt regionalt entreprenörsprogram för ungdomar under sommartid. Man uttrycker en stark vilja och driv att utveckla detta tillsammans.

Förstudien ser inte några påtagliga hinder att investera kommunala medel i ett kommande projekt. Kommunerna uttrycker dock vikten av att Region Västernorrland tar ett stort finansiellt ansvar för den regionala satsningen, i och med att satsningen är tydligt kopplat till den regionala utvecklingsstrategin. Därför ser vi att det kommande projektet behöver fokusera på att hitta en struktur där myndigheten explicit får en roll som inte enbart handlar om att vara finansiär. Vi anser också att det påvisade politiska lobbyarbete som behöver genomföras i respektive kommun underlättas om myndigheten har en tydlig roll.

Under workshopen framkom att det återfinns olika förutsättningar för att i nuläget bedriva entreprenörsprogram hos medverkande kommuner. Frågan som uppstår efter denna workshop är om kommunerna är vil lita att kompromissa i praktiken kring ett gemensamt regionalt entreprenörsprogram? Att entreprenörsprogrammet i framtiden ser olika ut för olika kommuner i regionen ser vi inte som alternativt. För att citera en av kommunrepresentanterna i djupintervjuerna: "antingen gör vi det tillsammans, eller så blir det inget".

Vad gäller frågan hur en organisation för regionalt entreprenörsprogram bör utformas så presenterades två scenarion. Ett scenario där en central aktör arbetade med utveckling av konceptet, likt en servicefunktion för kommunerna där de sedan kunde ta vid genom intern organisation i genomförandet av programmet. Det andra scenariot byggde på att den centrala aktören tog ett fullt ansvar för såväl utveckling som genomförande. Förstudien visar inte enbart på att kommunerna tycker att den centrala aktören bör ha ett helhetsansvar, utan informationen som framkommer i workshopen visar även att detta är en förutsättning för att möjliggöra erbjudandet till samtliga kommuner. Anledningen till detta är att det återfinns ett

antal kommuner som inte har en intern organisation som gör det möjligt att vara operativ i arbetet. Kommande projekt behöver därför byggas upp med vetskap om att ansvarig organisation även behöver resurser för att arbeta operativt i de olika kommunerna.

Workshop - Metod och innehåll

Förstudien inbegrep även en workshop kring metod och innehåll. Syftet med denna workshop var att undersöka om kommunerna hade en gemensam samsyn kring syftet med ett regionalt entreprenörsprogram. Ytterligare ett syfte var att undersöka vad kommunerna lyfte upp som viktiga utbildningsområden att behandla.

Kommunerna uttrycker en samsyn kring varför det är viktigt att de har möjlighet att erbjuda entreprenörsprogram för ungdomar. De tre främsta argumenten som framkom under mötet var:

- **Ambassadörskap**
Att de ungdomar som deltar i programmet ska känna att de kan verka där de bor, att de ska känna stolthet i att ha deltagit i programmet, samt att de ska känna stolthet för den kommun där de bor.
- **Kompetensförsörjning**
Kommunerna är i behov av drivkraftiga anställda, där träning av entreprenöriella förmågor är en bärande del. Många kommuner ser stora utmaningar i kommande generationsväxlingar, och genom engagemang i entreprenörsprogram skulle man kunna introducera frågan för en kommande generation.
- **Företagande**
Att deltagande ungdomar finner ett intresse för företagande, och att programmet leder till att fler företag startas i kommunerna.

Inledningsvis konstaterar mötet att den kompetens/personan som handleder och vägleder ungdomarna är minst lika viktigt som metodiken i sig. Programmet behöver handledare som bidrar till att ungdomarna utvecklar förmågan att tänka lateralt. Programmet bör även utveckla förmågor för hur man löser problem, hur man ser möjligheter och hur man vågar satsa på sina idéer. Detta är egenskaper som krävs för såväl arbetsmarknad som för framtida företagande.

Mötet lyfter fram att man tycker att den pedagogiska metodiken och det innehåll som bedrivits i tidigare genomförda entreprenörsprogram under sommartid (läs Sommarlovsentreprenör och Ung landsbygdsentreprenör) har fungerat bra. Således ser inte mötet det som nödvändigt att utveckla en ny metod i ett kommande projekt. Istället ser man möjligheten att projektet kan innehålla moment som kan testas, exempelvis digitala lösningar. Mötet diskuterar att det är bra om det finns digitala moment/material/forum för deltagarna att använda sig av, och deltagare ger exempel på bra exempel att ta tillvara, ex Digilots eller andra framtagna digitala verktygslådor.

Under workshopen diskuteras möjligheten att erbjuda färdiga arenor där ungdomarna kan verka med befintliga affärsidéer. Detta som komplement till möjligheten att låta dem utveckla sina egna affärsidéer i enlighet med det traditionella upplägget i Sommarlovsentreprenör. Många av de medverkande kommuner arbetar enligt detta, alternativt att de har haft planer på att upplåta arenor för ungdomar att verka på under sommartid.

Samtliga kommuner beskriver vikten av att engagera och därigenom nå ett nära samarbete med lokalt näringsliv. Kommunerna uttrycker intresset och viljan finns i kommunerna för att arbeta med unga entreprenörer, men hur når vi ut med konkreta erbjudanden/inbjudningar till

företag vad gäller inspiration, mentorskap etcetera? En frågeställning som lyfts är om värdeerbjudandet riktat till näringslivet går att kombinera med arbetsmarknadsinsatser? Hur omsätter vi kunskapen från programmet i verkligheten? Finns det ett steg innan och ett steg efter genomförande av programmet? Även detta är något som mötet lyfter - att ett kommande projekt syftar till att skapa en röd tråd för entreprenörskap, och att ett kommande projekt stimulerar de regionala aktörerna som arbetar med frågan att "kugga i varandra" på ett enkelt och tydligt sätt. Vad gäller metodik så ser även mötet att det kommande programmet bör arbeta med samma typer av verktyg som de andra regionala aktörerna använder för. Exempel som lyfts upp under workshopen är bland annat business model canvas, swot-analyser eller andra verktyg som regionala entreprenörs- eller företagsutvecklande aktörer använder sig av.

Under workshopen diskuteras frågan om universitetet bör erbjudas en roll i ett kommande projekt. Mötet uttrycker att det vore intressant att undersöka universitetets intresse i att dels samarbeta kring paketering av programmet, men även gällande följeforskning för att validera och kvalitetssäkra det erbjudande som arbetas fram.

Slutligen lyfter mötet att det är av stor vikt att resultatet av programmet levererar något mätbart. Mätbara mål i detta fall skulle såväl kunna vara "hård" fakta såsom exempelvis antal deltagare, antal startade företag, omsättning på deltagande företag, men även "mjuk" fakta såsom exempelvis förändringar i ungdomars syn på företagande, utvecklade förmågor etcetera.

Analys av workshop – metod och innehåll

Det råder en stor enighet bland kommunrepresentanterna gällande varför det behövs ytterligare satsningar på ungt entreprenörskap i regionen. Det handlar lika mycket om nyföretagande som om ambassadörskap och att förbättra möjligheten till framtida arbetsmarknadsetablering. Detta gör det tydligt (vilket också påvisas under workshopen) att programmet behöver ha en tydlig förankring i värdeskapande där vi påvisar nyttan i värdekedjorna som vi erbjuder ungdomarna. Ett kommande projekt behöver därför syfta till att inte bara utbilda ungdomarna i kompetenser som rör företagande, utan även visa på de arbetsmöjligheter som dessa kompetenser ger lokalt/regionalt. Möjligtvis kan detta genomföras genom att det kommande projektet arbetar fram ett antal aktiviteter och ett värdeerbjudande riktat till det lokala näringslivet. Detta kan med fördel genomföras tillsammans med andra regionala aktörer som arbetar med entreprenörskap/företagande.

Att kommunerna ser positivt på den beprövade metodik som återfinns i Sommarlovsentreprenör är mycket positivt. Detta frigör resurser i ett kommande projekt till utveckling av befintligt material, snarare än framtagande av nytt. Det senare alternativet hade inneburit mer arbete och en senareläggning vad gäller genomförande av programverksamheten. I ett kommande projekt bör fokus ligga på att utveckla flertalet digitala moment som komplement till hur entreprenörsprogrammet tidigare genomförs. Utöver detta bör även fokus ligga på att synkronisera delar av metod och innehåll till Bizmakers och Ung företagsamhets upplägg.

Vad gäller resultat och mätbarhet i projektet så ser vi stor möjlighet i att utveckla utvärderingar som syftar till att uppmärksamma såväl hård som mjuk data.

Beslutsmöte

I sista och avslutande aktiviteten med kommunrepresentanterna gick vi igenom resultatet av

2021-01-19

en sammanställning av den data som förstudien samlat in samt presenterade ett förslag på hur kommunerna skulle behöva finansiera ett kommande projekt.

Förslaget var att respektive kommun finansierar projektet med 40h arbetstid/år, lokaler motsvarande ett värde av 15000:-/år samt direktfinansiering inom intervallet 50000-60000/år. Kommunerna diskuterade därefter rimligheten i detta förslag ställt mot det värdeerbjudande som ett kommande projekt innebär.

Elva målformuleringar hade tagits fram inför mötet. Syftet med dessa var att skapa en gemensam målsättning och utgångspunkt för arbetet med den kommande projektansökan.

Mål 1

Hitta en struktur för Technichus som central utförare av entreprenörsprogram i samtliga kommuner i regionen under sommartid. Tillsammans med kommunerna/regionen forma en konkret konceptidé som är hållbar och tillämpbar i samtliga kommuner.

Mål 2

Genomföra entreprenörskapsprogram enligt ett utvecklat SLE-koncept med 15 deltagare årligen från samtliga kommuner.

Mål 3

Bidra till att forma den röda tråden avseende hur vi i regionen stimulerar och coachar blivande entreprenörer från grundskola till företagande och/eller anställning. Skapa värdeerbjudanden för samarbete med näringsliv.

Mål 4

Skapa en plattform/forum där deltagare/handledare i entreprenörsprogrammet kan mötas.

Mål 5

Projektet ska bidra till att skapa ett varumärke som samlar Västernorrland. Visionen är att Västernorrland ska vara bäst i Sverige på ungt entreprenörskap.

Mål 6

Marknadsföring av konceptet på en lokal, regional och nationell arena.

Mål 7

Utveckla metod och innehåll som bebländar digitala och fysiska moment

Mål 8

Att samtliga kommuner ska ha tillgång till utbildade handledare inom entreprenörsprogrammet.

Mål 9

Att resultatet av projektet/genomförandet ska vara mätbart och ge mervärden till deltagande kommuner/regionen (nyföretagande/anställningsbarhet/generationsväxling).

Mål 10

Hitta en struktur för hur Region Västernorrland kan vara såväl samordnande som finansiär för ett framtida entreprenörsprogram (efter projekttid).

Mål 11

Skapa förtroende i den politiska ledningen i respektive kommun för Technichus att driva entreprenörprogram efter projekttiden.

Analys av beslutsmöte

Under genomgången framkom inga större invändningar som förändrade de föreslagna målformuleringar som presenterats. Kommunrepresentant från Örnköldsvik önskade ett tillägg med förtydligande om hur deras entreprenörprogram Arena kan integreras i ett regionalt entreprenörprogram och spridas till fler kommuner.

Inom ramen för förstudien anser vi att vi med detta har kommit fram till elva målformuleringar som regionens kommuner (via representanterna) kommit överens om och står bakom i inför en kommande projektansökan.

På frågan om föreslaget kommunernas egen finansiering i ett kommande projekt var rimlig framkom inga invändningar. Förslaget kan därför ses som ett underlag som är förankrat i kommunerna inför arbetet med en projektbudget i den kommande projektansökan.

SWOT-analys

Strengths:

- Det finns redan en utarbetad och beprövad metodik och innehåll som kan utgöra grunden för ett kommande projekt. Detta resulterar i en kort startsträcka för genomförande av program.
- Samtliga kommuner har ett stort engagemang i frågan.
- Samtliga kommuner anser att ett regionalt fokus på satsningen är bra.
- Många kommuner har redan idag utbildade handledare.
- Viljan att samarbeta regionalt är stor i kommunerna.
- Att det i många kommuner finns en budget kopplat till ungt entreprenörskap
- Technichus har lång erfarenhet av och stor kompetens inom ungt entreprenörskap.
- Ett regionalt koncept som drivs av en central aktör bidrar till att nätverk skapas utanför kommungränserna genom såväl digitala som fysiska forum.
- Ett regionalt upplägg på entreprenörprogram erbjuder likvärdighet för samtliga kommuner och dess invånare.
- Att skapa en hållbar, långsiktig satsning på entreprenörprogram för ungdomar under sommartid.

Weaknesses:

- Ansvar för att centralt samordna och genomföra entreprenörprogram i sju kommuner kräver personella resurser och ett stort rekryteringsarbete. Hur säkerställer vi bra kompetens i ett kommande projekt?
- Marknadsföring och kanaler ut till målgruppen identifieras idag som svag. Denna behöver förstärkas i kommande organisation.

Opportunities:

- Fler unga driver UF-företag i Västernorrland. Detta bör vara en indikation på att fler unga har ett intresse för företagande och entreprenörskap. Detta bör tas tillvara.
- En enad samverkansmodell ger Västernorrland möjlighet att etablera sig som bäst i Sverige på ungt entreprenörskap. Detta är även kommunicerbart för regionen/för kommunerna.

- Fler ambassadörer, företagare och entreprenöriella människor är en förutsättning för att hela Västernorrland ska blomstra.

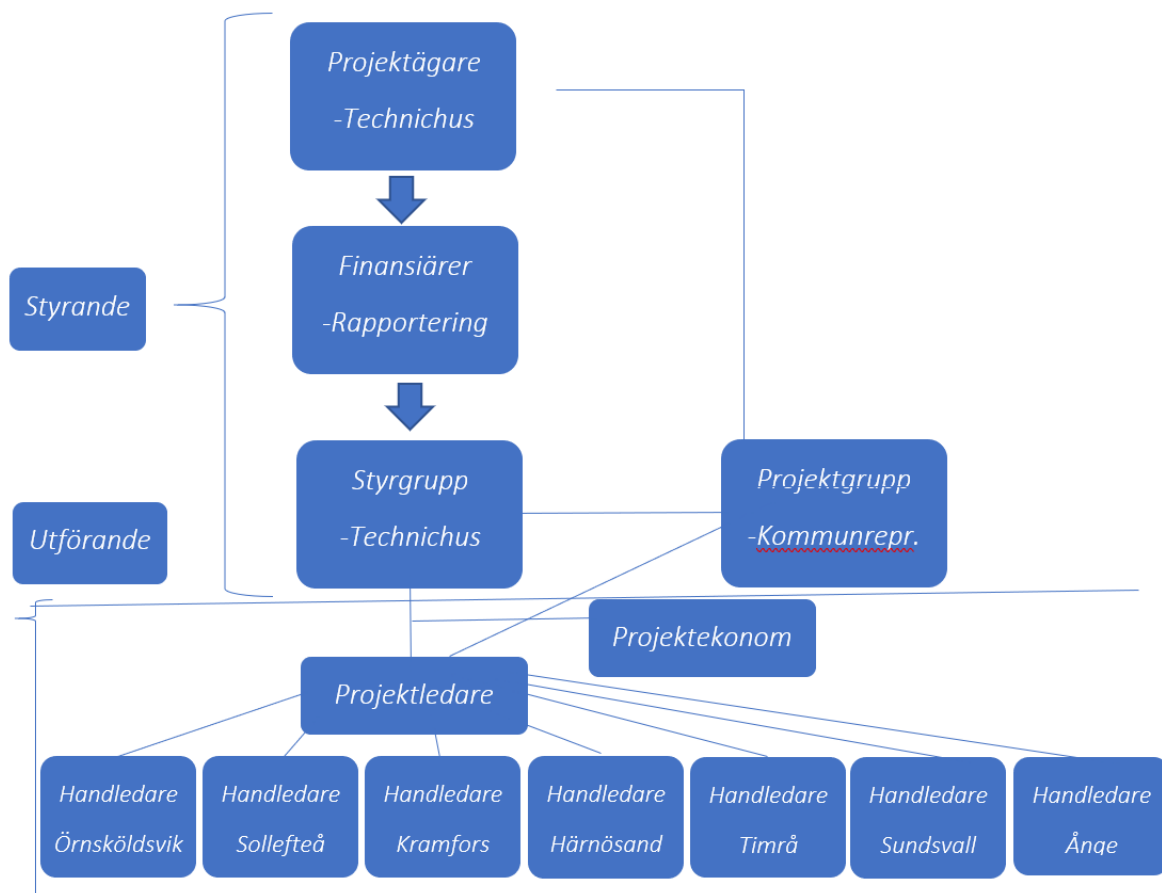
Threats:

- Kommunernas skilda ekonomiska förutsättningar för genomförande.
- Kommunerna har kommit olika långt i genomförandet av entreprenörsprogram.
- Långa beslutsvägar kring projektbeslut från kommunerna då frågan måste lyftas upp till kommunstyrelsen.
- Vad händer om en av kommunerna inte väljer att skriva under projektansökan? Då faller tanken med ett övergripande regionalt projekt/koncept.

Framtidsutsikter

Efter genomförd förstudie är det vår uppfattning att det finns goda förutsättningar för att i framtiden kunna bedriva ett regionalt entreprenörsprogram i Västernorrlands samtliga kommuner. Vi har valt arbetsnamnet Sommarlovsentreprenör 2.0 för konceptet då det är ett varumärke som är såväl erkänt som etablerat i regionen. Kommunrepresentanterna samtidigt uttryckte att den metodik och innehåll var en bra, utvecklingsbar bas för att skapa ett hållbart koncept känner vi att det är onödigt att skrota varumärket inkluderat framtaget material.

Då det genom förstudien har framkommit ett tydligt önskemål om central aktör som arbetar med såväl utveckling som genomförande ser vi en tänkt projektorganisation enligt följande:



Tidsram

Förstudien kommer att leda till en projektansökan för tidsperioden 2021-03-01 till och med 2024-02-28. Arbetet med utveckling och förankring planeras för att genomföras enligt en progressionsordning, där bland annat följande fokusområden kommer att arbetas med (med reservation för förändringar i prioriteringar i samband med skarp projektansökan/aktivitetsplan):

2021-03-01 till och med 2021-12-31 (eventuellt entreprenörsprogram genomförs fortsatt av kommunerna själva):

- Arbete med stöttning av de entreprenörsprogram som genomförs av kommunerna.
- Förankringsarbete i samtliga kommuner
- Arbete med grafisk profil
- Utveckling av digital plattform för tillgängliggörande av material och forum för nätverk
- Uppdatering av material
- Produktion av utbildningsmaterial
- Påbörja arbetet med regionala aktörer för att finna synergieffekter. Struktur för detta beslutas.
- Skapa värdeerbjudande till näringsliv och potentiella mentorer (ideella krafter)

2022-01-01 till och med 2022-12-31

- Övertagande av entreprenörsprogram för de kommuner som genomför detta idag.
- Handledarrekrutering och gemensam utbildning

2021-01-19

- Marknadsföringsinsatser och deltagarrekrutering
- Utveckling av metod och innehåll i samråd med projektgrupp
- Genomförande av entreprenörsprogram i samtliga kommuner, inkl. Kickoffvecka.
- Kickout-tillfälle för samtliga deltagare (förslagsvis på Residenset)
- Utvärderingsarbete
- Arbete med ungdomsinkubator påbörjas

2023-01-01 till och med 2024-03-01

- Ev. handledarrekrutering och gemensam utbildning
- Påbyggnadsutbildning för erfarna handledare
- Metod- och innehållsutveckling
- Marknadsföringsinsatser och deltagarrekrutering
- Genomförande av entreprenörsprogram i samtliga kommuner inkl. Kickoffvecka
- Kickout-tillfälle för samtliga deltagare (förslagsvis på residenset)
- Utvärderingsarbete
- Flertalet gemensamma aktiviteter genomförs tillsammans med Ung företagsamhet och Bizmaker.
- Projektrapport upprättas och skickas in till Region Västernorrland.
- Ansökan om verksamhetsbidrag – RVN är inskickat samt avtalstecknande med deltagande kommuner.

Preliminär projektbudget

Preliminär budget för genomförandeprojekt - Sommarlovsentreprenör 2.0 för perioden 20210301-20240228.

Kostnadstyp	Kostnad
Personal	1.392.120:-
OH-kostnad	303.287:-
Lönebikostnader	629.795:-
Extern sakkunskap och kompetens	144.000:-
Resor och logi	45.000:-
Investeringar, utrustning och material	738.000:-
Kostnad från andra aktörer	651.720:-
Total kostnad	3.903.922:-

Finansiering

Finansieringsmodell – sommarlovsentreprenör 2.0:

Region Västernorrland	1.951.961:-
Offentliga resurser från deltagande kommuner*	553.560:-
Medfinansiering samarbetspartners**	98.160:-
Direkt kontantfinansiering i form av kontanta medel från kommuner***	1.134.000:-
Technichus i Mitt Sverige AB	166.241:-
Total finansiering:	3.903.922

*Offentliga resurser i detta fall utgörs av en kommunrepresentant som deltar i projektets styrgrupp och agerar kontakt mot kommunen om 40h/år, samt upplåtande av lokaler i samband med kickoff-vecka i samtliga kommuner a´15000:- årligen under år 2 och 3 i projektet.

2021-01-19

**Medfinansiering från samarbetspartners innebär att Ung företagsamhet och Bizmaker deltar i projektets styrgrupp samt bidrar med tid i samarbetsaktiviteter som genomförs under projekttiden. Arbetstiden ska motsvara 40h/år per samarbet.

*** Direkt kontantfinansiering innebär att respektive kommun finansierar projektet med totalt 165.000:- under projekttiden.

//Technichus i Mitt Sverige AB, 2020-12-08

Gm David Gisselman, processledare samt Marcus Claesson, vd.

UTKAST